

Отримано: 07 вересня 2025 р.

Прорецензовано: 13 вересня 2025 р.

Прийнято до друку: 19 вересня 2025 р.

email: ionin.iyy@donnu.edu.ua

ORCID-ідентифікатор: <https://orcid.org/0000-0002-2903-3143>DOI: [http://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-38\(66\)-185-191](http://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-38(66)-185-191)

Іонін Є. С. Ключові індикатори фінансової реструктуризації заборгованості суб'єктів господарювання. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»* : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, вересень 2025. № 38(66). С. 185–191.

УДК: 657.62

JEL-класифікація: G32, M21, M40

Іонін Євген Євгенович,*доктор економічних наук, професор, Заслужений економіст України,**завідувач кафедри обліку, аналізу і аудиту**Донецького національного університету імені Василя Стуса*

КЛЮЧОВІ ІНДИКАТОРИ ФІНАНСОВОЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

У статті досліджено необхідність своєчасного діагностування загрози виникнення потенційної неплатоспроможності суб'єктів господарювання та їх функціонування. Запропоновано систему ключових індикаторів потенційної необхідності фінансової реструктуризації заборгованості, які сигналізують про можливий критичний фінансовий стан, пов'язаний з неспроможністю своєчасного виконання грошових зобов'язань перед кредиторами. Система ключових індикаторів включає абсолютні та відносні показники, алгоритм їх розрахунку, інтерпретацію та рекомендовані значення.

Проведено тестування запропонованої системи ключових індикаторів в розрізі видів економічної діяльності, що дало можливість виявити функціональну залежність між ними, критичні місця та вплив на можливу потенційну фінансову реструктуризацію заборгованості.

Ключові слова: фінансова реструктуризація, заборгованість боржника, неплатоспроможність клієнта, банківські установи, індикатори можливої реструктуризації заборгованості.

Yevhen Ionin,*Doctor of sciences in Economics, Professor, Honored Economist of Ukraine,**Head of the Department of accounting, analysis and audit,**Vasyl' Stus Donetsk National University*

KEY INDICATORS OF FINANCIAL RESTRUCTURING OF DEBT OF ECONOMIC ENTITIES

This article examines the need for the timely diagnosis of potential insolvency threats facing business entities. It proposes a system of key indicators to signal the need for financial debt restructuring, indicating a critical financial condition associated with the inability to fulfill monetary obligations. This system includes absolute and relative indicators, along with algorithms for their calculation, interpretation, and recommended values.

The study notes that recommended values must be differentiated by industry, an issue not yet addressed in national methodologies approved by Ukrainian executive authorities. Furthermore, there is a long-standing need to unify analytical indicators (e.g., terminology, formulas) for corporate and statistical reporting. Addressing this is particularly important for Ukraine's post-war restoration to activate investment activities.

The research investigates the functional relationship between the ratios of short-term debt burden to sales, total assets, and the ability of assets to generate economic benefits. An imbalance in these ratios threatens business continuity, leading to the potential need for debt restructuring. The proposed system of indicators is tested across various economic activities, making it possible to identify their functional dependencies, critical points, and impact on the potential need for financial debt restructuring.

Keywords: financial restructuring, debtor debt, client insolvency, banking institutions, indicators of possible debt restructuring.

Постановка проблеми. Під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів у підприємства може бути критичний фінансовий стан і як слідство його неплатоспроможність, що є прямою загрозою подальшого існування. Для України, особливо в умовах повномасштабного вторгнення росії, вкрай важливим є продовження роботи бізнесу для максимального забезпечення обороноздатності країни. Фінансова реструктуризація заборгованості за допомогою арбітрів та незалежних експертів є дієвим методом досудового вирішення питань відновлення платоспроможності боржника, поступового погашення боргів, в тому числі по кредитах і саме головне – вирішення питання його подальшої життєдіяльності та в цілому стабільності фінансової системи.

На макро та мікрорівнях є потреба своєчасного діагностування та моніторингу загрози можливої неплатоспроможності через посилення використання аналітичного інструментарію на основі системи ключових індикаторів потенційної необхідності фінансової реструктуризації заборгованості, які сигналізують про можливий критичний фінансовий стан, пов'язаний з неспроможністю своєчасного виконання грошових зобов'язань перед кредиторами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням фінансової реструктуризації заборгованості присвячено наукові дослідження вітчизняних та зарубіжних вчених: А. Буряк [1] досліджувала поняття та необхідність проведення фінансової реструктуризації як способу антикризового управління; А. Вдовічен та О. Шпатакова [2] визначили стратегії фінансової реструктуризації в умовах воєнного стану; Ю. Владика, Г. Скиба та Л. Турова [3] особливу увагу приділено економічній сутності фінансової реструктуризації, її механізму, сфері застосування, основним завданням та очікуваним результатам; Н. Крахмальова та П. Пузирьова [4] досліджено теоретичні та методичні основи процесу фінансової реструктуризації підприємств як фактору зміцнення їх фінансового потенціалу. Поряд з цим, не достатньо досліджена можливість використання ключових індикаторів потенційної необхідності фінансової реструктуризації заборгованості.

Мета і завдання дослідження. Розробка системи ключових індикаторів потенційної необхідності фінансової реструктуризації заборгованості.

Завдання дослідження:

- визначення підходів до відбору ключових індикаторів фінансової реструктуризації, що відповідають рівню її потенційної необхідності;
- встановлення функціонального взаємозв'язку між ними, що забезпечує досягнення ефекту від реструктуризації;
- встановлення рекомендованих значень ключових індикаторів та інтерпретація результатів.

Виклад основного матеріалу. Ключові індикатори потенційної необхідності реструктуризації заборгованості включають цілу низку абсолютних та відносних показників, які сигналізують про можливий критичний фінансовий стан, пов'язаний з неспроможністю «своєчасно виконати свої грошові зобов'язання перед кредиторами» [5]. Ці індикатори дають можливість заздалегідь діагностувати потенційні загрози виникнення проблем з платоспроможністю та в цілому функціонуванню підприємства (табл. 1).

Таблиця 1

Ключові індикатори потенційної можливої фінансової реструктуризації заборгованості

Індикатор	Алгоритм розрахунку	Інтерпретація	Рекомендоване значення
Робочий капітал	$WC = CA - CL$	Потенційна платоспроможність за рахунок перевищення надходження грошових коштів над їх вибуттям	Позитивна величина, зростання
Коефіцієнт покриття	$\frac{CA}{CL}$	Розмір оборотних активів в розрахунку на 1 грн короткострокових зобов'язань	$0 < \frac{CA}{CL} \leq 2$
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{WC}{E}$	Розмір власних оборотних коштів які перебувають у мобільній формі	0,2-0,25
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами оборотних активів	$\frac{WC}{CA}$	Розмір покриття оборотних активів за рахунок власних оборотних коштів	$> 0,1$
Коефіцієнт фінансової незалежності	$\frac{E}{TA}$	Питома вага власного капіталу у валюті балансу, або у покритті сукупних активів.	$\geq 0,5$
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами обсягу реалізації	$\frac{WC}{S}$	Розмір власних оборотних коштів в розрахунку на 1 грн реалізації	Позитивна величина, зростання
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами сукупних активів	$\frac{WC}{TA}$	Розмір власних оборотних коштів в розрахунку на 1 грн	Позитивна величина, зростання
Активовіддача	$\frac{S}{TA}$	Спроможність активів генерувати майбутню економічну вигоду	Позитивна величина, зростання
Коефіцієнт короткострокових зобов'язань	$\frac{CL}{S}$	Розмір короткострокової заборгованості в розрахунку на 1 грн реалізації	Зниження
Чистий грошовий потік з операційної діяльності	$CF_{in} - CF_{out}$	Різниця між вхідним та вихідним грошовим потоком	Позитивна величина

Продовження таблиці 1

Коефіцієнти рентабельності	$\frac{P}{B}$	Ефективність діяльності: розмір прибутку на 1 грн знаменника	Позитивна величина
Коефіцієнт монетизації прибутку	$\frac{+NCF}{NP}$	Ступінь наповнення чистого прибутку позитивним чистим грошовим потоком	Позитивна величина

Джерело: авторська розробка.

Умовні позначення:

WC – робочий капітал	CF _{in} – надходження грошових коштів
CA – оборотні активи	CF _{out} – вибуття грошових коштів
CL – короткострокові зобов'язання	P – прибуток
E – власний капітал	B – базовий показник для розрахунку рентабельності
TA – сукупні активи	+NCF – позитивний чистий грошовий потік
S – чиста виручка від реалізації	NP – чистий прибуток

Серед таких індикаторів на одному з перших місць знаходиться показник «робочий капітал», який показує потенційну платоспроможність у короткостроковому періоді. Його аналогом є показник «наявність власних оборотних коштів». Саме позитивна величина свідчить про перевищення потенційних надходжень грошових коштів в порівнянні з їх вибуттям. Тобто можна констатувати, що всі короткострокові зобов'язання перед кредиторами потенційно можуть бути виконані. Саме спроможність виконати свої короткострокові зобов'язання, тобто бути платоспроможним, є свого роду «дамоклів меч», який ставить питання, «бути, чи не бути» бізнесу.

Цілком зрозуміло, що важливу роль грає полярність знаку робочого капіталу: позитивна величина – потенційна платоспроможність, від'ємне значення – потенційна неплатоспроможність. В розрізі видів діяльності по підприємствах України (табл. 2) за 2020–2023 рр. підприємства промисловості та будівництва мали від'ємне значення робочого капіталу, тобто потенційно неплатоспроможні, відповідно цього високий ризик можливої фінансової реструктуризації зобов'язань. Обов'язково слід враховувати, що це усереднена величина, свого роду консолідований результат.

Сама по собі позитивна величина робочого капіталу не дає відповіді про «реалістичність» потенційної платоспроможності, виникає потреба використання відносного індикатора – коефіцієнта покриття як відношення оборотних активів до короткострокових зобов'язань.

Таблиця 2

Фактичне значення ключових індикаторів потенційно можливої фінансової реструктуризації заборгованості підприємств України

Показники	Види діяльності	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Робочий капітал, млн грн	сільське господарство	270142,9	416910,5	443883,2	479079,5
	промисловість	-238880	-154226	-190953,1	-278819,4
	будівництво	-66872,2	-55311,8	-61270,4	-41412,2
	оптова та роздрібна торгівля	117980,7	161846,2	194077,3	325940,2
	усього	-76094,8	295480,2	307747,7	575489,9
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами обсягу реалізації	сільське господарство	0,446	0,454	0,652	0,614
	промисловість	-0,069	-0,031	-0,048	-0,062
	будівництво	-0,159	-0,108	-0,232	-0,115
	оптова та роздрібна торгівля	0,029	0,030	0,044	0,057
	усього	-0,008	0,022	0,028	0,043
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами оборотних активів	сільське господарство	0,380	0,475	0,455	0,466
	промисловість	-0,110	-0,059	-0,068	-0,090
	будівництво	-0,156	-0,105	-0,116	-0,069
	оптова та роздрібна торгівля	0,051	0,064	0,072	0,103
	усього	-0,010	0,035	0,034	0,056
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	сільське господарство	0,441	0,524	0,548	0,546
	промисловість	-0,284	-0,133	-0,192	-0,254
	будівництво	-3,733	-1,667	-4,450	-1,486
	оптова та роздрібна торгівля	0,500	0,519	0,564	0,672
	усього	-0,023	0,072	0,077	0,125

Продовження таблиці 2

Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами сукупних активів	сільське господарство	0,239	0,310	0,308	0,313
	промисловість	-0,060	-0,033	-0,040	-0,052
	будівництво	-0,112	-0,080	-0,089	-0,055
	оптова та роздрібна торгівля	0,044	0,055	0,062	0,090
	усього	-0,006	0,021	0,021	0,035
Коефіцієнт короткострокових зобов'язань	сільське господарство	0,728	0,502	0,781	0,702
	промисловість	0,694	0,565	0,747	0,749
	будівництво	1,180	1,135	2,229	1,774
	оптова та роздрібна торгівля	0,539	0,443	0,570	0,499
	усього	0,740	0,596	0,790	0,715
Активвіддача	сільське господарство	0,536	0,683	0,472	0,510
	промисловість	0,869	1,052	0,838	0,845
	будівництво	0,704	0,739	0,384	0,478
	оптова та роздрібна торгівля	1,517	1,830	1,404	1,572
	усього	0,792	0,968	0,753	0,818
Коефіцієнт покриття	сільське господарство	1,613	1,904	1,835	1,874
	промисловість	0,901	0,944	0,936	0,918
	будівництво	0,865	0,905	0,896	0,935
	оптова та роздрібна торгівля	1,054	1,068	1,078	1,115
	усього	0,990	1,036	1,035	1,060
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	сільське господарство	0,542	0,592	0,562	0,573
	промисловість	0,211	0,248	0,208	0,205
	будівництво	0,030	0,048	0,020	0,037
	оптова та роздрібна торгівля	0,088	0,106	0,110	0,134
	усього	0,263	0,292	0,271	0,281

Джерело: розраховано автором на основі [6].

Функціональне призначення цього індикатора – кратність забезпечення короткострокових зобов'язань поточними активами. При від'ємному значенні робочого капіталу цей коефіцієнт буде < 1 , при позитивному значенні > 1 . загально прийняте рекомендоване значення 1,5–2,0. Це пов'язано з тим, що немає 100 % гарантії обертання всіх оборотних активів у грошову форму.

У підприємств промисловості та будівництва коефіцієнт покриття коливався від 0,865 до 0,936. Найбільш високий показник був у підприємств сільського господарства на рівні 1,613–1,904, в цілому по всіх підприємствах від 0,990 у 2020 р. до 1,060 у 2023 р. Таким чином, ми бачимо не високий запас потенційної платоспроможності по всіх підприємствах, а в 2020 р. навіть потенційну неплатоспроможність (табл. 2).

Слід зазначити, що рекомендовані значення не можуть бути єдиними для всіх підприємств в силу різних техніко-економічних особливостей галузі, необхідна їх диференціація. На жаль, це питання не розроблено на загальнодержавному рівні у відповідних аналітичних методиках затверджених органами виконавчої влади. Крім того, вже давно виникла необхідність уніфікації (термінології, формул розрахунку, мінімальних та максимальних значень) системи аналітичних показників для формування масиву інформації акціонерних товариств та статистичних збірників [7, с. 84; 8, с. 6]. Особливо важливим вирішення цього питання є у повоєнний період для відновлення України з метою активізації інвестиційної діяльності.

Діагностування потенційно можливої фінансової реструктуризації заборгованості передбачає використання цілої низки індикаторів фінансової стійкості. Перш за все це стосується питомої ваги власного капіталу у валюті балансу. Якщо значення коефіцієнта фінансової незалежності (автономії) $\geq 0,5$, потенційний ризик кредиторів в неотриманні належних їм сум зводиться до мінімуму. Але остаточний висновок у цьому випадку цілком залежить від структури власного капіталу: чим більше питома вага балансових статей «нерозподілений прибуток» та «резервний капітал», тим реалістичним буде прогноз. І навпаки, висока питома вага балансової статті «капітал у дооцінках» суттєво впливає та має зворотній вплив на цей результат.

Капіталізація прибутку є основним напрямом зміцнення фінансової стійкості, відповідає концепції збереження фінансового капіталу та знаходить відображення у коефіцієнті стійкого економічного розвитку (відношення нерозподіленого прибутку до власного капіталу). Цьому критерію відповідають в цілому підприємства сільського господарства, значення коефіцієнта фінансової незалежності за 4 роки знаходились у діапазоні 0,542–0,592, остаточний висновок можливий тільки після вертикального аналізу власного

капіталу. Вкрай низьке значення у сфері будівництва, середнє значення склало 0,034, тобто тільки 3,4 % активів було покрито за рахунок власного капіталу (табл. 2). Це є суттєвим підґрунтям до можливої неплатоспроможності суб'єктів підприємницької діяльності, ризик виникнення ситуації з необхідністю фінансової реструктуризації заборгованості.

У зменшенні проблем з платоспроможністю важливу роль відіграє обов'язково покриття частини оборотних активів за рахунок власних оборотних коштів, на цьому базується в аналітичній практиці визначення типу фінансової стійкості. Покриття всіх запасів за рахунок власних оборотних коштів (робочий капітал) відповідає нормальному типу фінансової стійкості. В цілому вважається, більш ніж 10 % оборотних активів повинно бути покрито за рахунок власних оборотних коштів.

По цьому критерію тільки підприємства сільського господарства відповідають рекомендованому значенню: мінімум 38,0 %, максимум 46,6 % оборотних активів було покрито за рахунок власних оборотних коштів. В цілому по всіх підприємствах позитивна величина коливалась на рівні 3,5 % – 5,6 %. Цей індикатор напряду пов'язаний з коефіцієнтом маневреності власного капіталу, тобто з розміром власного капіталу для фінансування оборотних активів. Мінімум 20–25 % власного капіталу повинно бути у мобільній формі. За 2020–2023 рр. для підприємств сільського господарства максимальне значення його склало 55 %, для торгівлі – 67 % (табл. 2).

В забезпеченні стабільної роботи бізнесу важливу також роль грає забезпеченість обсягів діяльності робочим капіталом. В якості такої бази доцільно використовувати два основні показники: валюта балансу (сукупні активи) та чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Між ними є певна залежність, яка широко використовується у фінансовому менеджменті при моделюванні прогнозової фінансової звітності. Ця залежність масштабів діяльності через валюту балансу свого часу була використана Е. Альтманом у п'ятифакторній моделі можливого банкрутства (відношення робочого капіталу до сукупних активів).

По відношенню до чистого доходу від реалізації робочий капітал у підприємств сільського господарства знаходиться на високому рівні; від 0,446 до 0,652, тобто від 44,6 коп. до 65,2 коп. в розрахунку на 1 грн реалізації (табл. 2). Суттєво зростання цього індикатора пов'язано з більш високими темпами росту робочого капіталу (1,77 разів) в порівнянні з обсягами реалізації (1,29 разів). Аналогічна тенденція спостерігається у відношенні до валюти балансу: від 0,239 до 0,313. Але з точки спроможності активів генерувати майбутню економічну вигоду (відношення продажу до сукупних активів) цей індикатор знаходиться на недостатньо високому рівні: 0,536–0,510 та має тенденцію до зниження. Відповідно цього негативна тенденція зниження рентабельності операційної діяльності з 18,6 % (2020 р.) до 12,0 % (2023 р.) [6].

Аналогічна тенденція прослідковується по всіх підприємствах України. Забезпеченість обсягів продажу робочим капіталом за період 2020–2023 рр. коливалась від від'ємної величини -0,008 (робочий капітал мав від'ємне значення) до 0,043, тобто на 1 грн реалізації приходилось 4,3 коп. робочого капіталу. По відношенню до валюти балансу коливання було від від'ємної величини -0,006 (2020 р.) до 0,035 (2023 р.). Генерування майбутньої економічної вигоди (активовіддача) мала тенденцію незначного зростання від 0,792 до 0,818 (табл. 2) при коливанні рентабельності операційної діяльності від 6,2 % до 8,0 %, що дає можливість зробити висновок про витратний характер операційної діяльності, що впливає на стабільність роботи бізнесу [6].

Потенційна загроза платоспроможності безумовно залежить від багатьох факторів, серед яких обов'язково сама короткострокова заборгованість: її абсолютна та відносна величина. Коефіцієнт співвідношення короткострокової заборгованості до чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) саме показує це «навантаження». Його порівняння з коефіцієнтом короткострокового боргу (співвідношення короткострокової заборгованості та валюти балансу) дає можливість зробити більш об'єктивні висновки.

Таблиця 3

Динаміка відносних показників короткострокових зобов'язань підприємств України

Показники	Види діяльності	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Коефіцієнт співвідношення короткострокових зобов'язань та обсягу реалізації (K_1)	сільське господарство	0,728	0,502	0,781	0,702
	промисловість	0,694	0,565	0,747	0,749
	будівництво	1,180	1,135	2,229	1,774
	оптова та роздрібна торгівля	0,539	0,443	0,570	0,499
	усього	0,740	0,596	0,790	0,715
Коефіцієнт короткострокового боргу (K_2)	сільське господарство	0,390	0,343	0,369	0,358
	промисловість	0,603	0,594	0,626	0,633
	будівництво	0,830	0,839	0,856	0,848
	оптова та роздрібна торгівля	0,818	0,811	0,800	0,785
	усього	0,586	0,577	0,595	0,585

Джерело: розраховано автором на основі [6].

В розрізі видів економічної діяльності навантаження короткострокових зобов'язань коливається від 0,443 (оптова та роздрібна торгівля, 2021 р.) до 2,229 (будівництво, 2022 р.). В цілому по всіх підприємствах України це коливання було від 0,596 у 2021 р. до 0,790 у 2022 р., тобто на 1 грн реалізації було від 59,6 коп. до 79 коп. короткострокових зобов'язань (табл. 3). Цей результат корелює з коефіцієнтом короткострокового боргу, що наочно видно по всіх підприємствах: 2021 р. K_1 зниження, K_2 зниження; 2022 р. K_1 зростання, K_2 зростання; 2023 р. K_1 зниження, K_2 зниження.

Ці два коефіцієнти (K_1 , K_2) взаємозв'язані між собою через показник активовіддачі (K_3), тобто спроможності активів генерувати майбутню економічну вигоду через чистий дохід від реалізації продукції, який зарубіжні фінансові аналітики розглядають як перше наближення можливого надходження грошових коштів через зміну залишків дебіторської заборгованості. При дослідженні тенденції трьох цих коефіцієнтів слід враховувати наступне:

1. Обґрунтованість оцінки динаміки їх зміни (результати горизонтального аналізу);
2. Структура короткострокових зобов'язань і в першу чергу співвідношення короткострокових кредитів та кредиторської заборгованості (результати вертикального аналізу).

По першому пункту, однозначно позитивно оцінюється зростання спроможності активів генерувати майбутню економічну вигоду (K_3), а це в свою чергу передбачає більш високі темпи зростання чистого доходу від реалізації в порівнянні з сукупними активами. Виходячи з цього «нормальне» значення повинно бути: $K_2 > K_1$. Цьому критерію відповідає тільки оптова та роздрібна торгівля за 4 роки, промисловість у 2021 р. (табл. 3).

По другому пункту, кредиторську заборгованість дуже часто розглядають як «безплатний кредит» за рахунок тимчасового залучення чужих коштів у свій обіг. Важливу роль грає її гранична величина в забезпеченні своєчасної платоспроможності та в цілому стабільності бізнесу. В цілому боргове навантаження у фінансуванні сукупних активів повинно бути $< 50\%$, відповідно питома вага власного капіталу $\geq 0,5$ при обов'язковому дотримуванні вимог концепції збереження фінансового капіталу.

Серед кредитів наданих резидентам в розрізі секторів економіки України за період 2021 р. – червень 2025 р. 70–75 % припадає на нефінансові корпорації, в тому числі за видами економічної діяльності: сільське господарство 15,7 %, добувна та переробна промисловість 21,2 %, оптова та роздрібна торгівля 40,2 %. По строкам погашення структура наступна, до 1 року сільське господарство 30 %, промисловість 34 %, оптова та роздрібна торгівля 70 %; від 1 року до 5 років: сільське господарство 63 %, промисловість 57 %, оптова та роздрібна торгівля 24 % [9].

Таким чином ця інформація дає можливість бачити кредитне навантаження у часі. В порівнянні з індикативними показниками наочно видно ризик неплатоспроможності, потенційну необхідність у реструктуризації кредитної заборгованості, значущість фактичного позитивного чистого грошового потоку по операційній діяльності (+NCF), достатньої рентабельності та збалансованості +CF з чистим прибутком за ряд років. Це в свою чергу передбачає обов'язкового використання коефіцієнта монетизації, як індикатора наповнення прибутку грошима.

Висновки. Важливу роль в стабільності функціонування бізнесу та в цілому забезпечення безперервності діяльності, як основної вимоги системи бухгалтерського обліку, грає своєчасне діагностування та моніторинг загрози можливої неплатоспроможності. Дієвість цього напряму передбачає посилення використання аналітичного інструментарію на основі системи ключових індикаторів потенційної необхідності фінансової реструктуризації заборгованості.

Системний підхід у використанні ключових індикаторів забезпечує сигналізування про можливий критичний фінансовий стан, пов'язаний з неспроможністю своєчасного виконання грошових зобов'язань перед кредиторами. Це в свою чергу передбачає на загальнодержавному рівні у відповідних аналітичних методиках, затверджених органами виконавчої влади, встановлення рекомендованих значень цих індикаторів з урахуванням техніко-економічних особливостей галузі. Особливо важливим вирішення цього питання є у повоєнний період для відновлення України з метою активізації інвестиційної діяльності.

Література:

1. Буряк, А.В., Заяць, М.С. (2024). Фінансова реструктуризація як спосіб антикризового управління. *Економіка та суспільство*, 62.
2. Buriak, A.V., Zaiats, M.S. (2024). Finansova restrukturyzatsiia yak sposib antykrizovoho upravlinnia [Financial restructuring as a method of anti-crisis management]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Economy and society], 62. [in Ukrainian].
3. Вдовічен, А., Шпатакова, О. (2024). Фінансова реструктуризація в умовах воєнного стану. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*, 326(1), 227-232.

Vdovichen, A., Shpatakova, O. (2024). Finansova restrukturyzatsiia v umovakh voiennoho stanu [Financial Restructuring in Martial Law]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Ekonomichni nauky* [Bulletin of Khmelnytskyi National University. Series: Economic Sciences], 326(1), 227-232. [in Ukrainian].

3. Владика, Ю.П., Скиба, Г.І., Турова, Л.Л. (2025). Механізми та організація фінансової реструктуризації банківських установ та підприємств на основі ризик-орієнтованого управління. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*, (23), 127-134.

Vladyka, YU.P., Skyba, H.I., Turova, L.L. (2025). Mekhanizmy ta orhanizatsiia finansovoi restrukturyzatsii bankivskykh ustanov ta pidpriemstv na osnovi ryzyk-oriientovanoho upravlinnia [Mechanisms and organization of financial restructuring of banking institutions and enterprises based on risk-oriented management]. *Tavriiskyi naukovyi visnyk. Serii: Ekonomika* [Tavria Scientific Bulletin. Series: Economics], (23), 127-134. [in English].

4. Крахмальова, Н.А., Пузырьова, П.В. (2020). Фінансова реструктуризація підприємств як фактор зміцнення їх фінансового потенціалу. *Формування ринкових відносин в Україні*, 2 (225), 51-58.

Krakhmal'ova, N.A., Puzyr'ova, P.V. (2020). Finansova restrukturyzatsiia pidpriemstv yak faktor zmitsnennia yikh finansovoho potentsialu [Financial restructuring of enterprises as a factor in strengthening their financial potential]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini* [Formation of market relations in Ukraine], 2 (225), 51-58. [in Ukrainian].

5. Закон України «Про фінансову реструктуризацію». *Відомості Верховної Ради України*. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-19#Text>> (2025, травень, 01).

Zakon Ukrainy «Pro finansovu restrukturyzatsiiu» [Law of Ukraine “On Financial Restructuring”]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy* [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-19#Text>> (2025, May, 01). [in Ukrainian].

6. Статистичний щорічник України за 2023 рік. *Державна служба статистики України*. <https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/11/year_23_u.pdf> (2025, травень, 01).

Statystychnyi shchorichnyk Ukrainy za 2023 rik [Statistical Yearbook of Ukraine for 2023]. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy* [State Statistics Service of Ukraine]. <https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/11/year_23_u.pdf> (2025, May, 01). [in Ukrainian].

7. Іонін, Є. Є., Овчинникова, М. М. (2012). *Фінансова аналітика сучасного бізнесу*: монографія. Донецьк.

Ionin, Ye. Ye., Ovchynnykova, M. M. (2012). *Finansova analityka suchasnoho biznesu*: monohrafiia [Financial analytics of modern business: monograph]. Donetsk. [in Ukrainian].

8. Калабухова, С. В. (2019). *Уніфікація аналітичних процедур в умовах стандартизації бухгалтерського обліку та аудиту*: монографія. Київ: КНЕУ.

Kalabukhova, S. V. (2019). *Unifikatsiia analitychnykh protsedur v umovakh standartyzatsii bukhgalterskoho obliku ta audytu*: monohrafiia [Unification of analytical procedures in the context of standardization of accounting and auditing: monograph]. Kyiv: KNEU. [in Ukrainian].

9. Статистика фінансового сектору. *Національний банк України*. <<https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial>> (2025, травень, 01).

Statystyka finansovoho sektoru [Financial sector statistics]. *Natsional'nyy bank Ukrainy* [National Bank of Ukraine]. <<https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial>> (data zvernennia 01.05.2025).